

Jaarrapportage Sociaal Domein 2020

Auteurs R. Ebbelaar
M.W. Zuiker
S. Winter
W.A. van Dongen

Datum 3-5-2021

Inleiding en inhoudsopgave

Inleiding

Voor u ligt de jaarrapportage sociaal domein 2020. In deze rapportage zijn de cijfers over het sociaal domein leidend. In het kader van datagestuurd werken, proberen wij ook onze manier van rapporteren over het sociaal domein hierop aan te passen. Aan de hand van de cijfers die wij kunnen opvragen, willen wij zoveel mogelijk inzichtelijk maken hoe wij ervoor staan en of onze beleidskeuzes invloed hebben op maatschappelijke ontwikkelingen. Op termijn hopen wij de beleidsnota's en maatschappelijke effecten in beeld te hebben en van beide de voortgang te kunnen meten. Dit proces zijn wij nu aan het opstarten.

Leeswijzer

Per pagina wordt een bepaald beleidsdomein behandeld. Eerst is een blad met cijfers te zien, de pagina daarna geeft een eventuele toelichting op de cijfers. In de Samenvatting worden de belangrijkste ontwikkeling per domein beschreven.

Inhoudsopgave

- [1 Doelstellingen](#)
- [2 Samenvatting](#)
- [3 1.Hoorn](#)
- [4 Wmo](#)
- [5 Financiën Wmo](#)
- [6 Wmo-BW](#)
- [7 Financiën BW](#)
- [8 Jeugd](#)
- [9 Financiën Jeugd](#)
- [10 Bijzondere Bijstand en Schuldhelpverlening](#)
- [11 Financiën Bijzondere Bijstand en Schuldhelpverlening](#)
- [12 Resultaat SD](#)

Overzicht doelstellingen

Functioneel model	Stelseldoelen	Coalitieakkoord 2018-2022
We gaan voor eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht in eigen omgeving	Van intramurale hulp naar extramurale hulp	Wij geven zorg de ruimte
Professioneel handelen van de hulpverleners is uitgangspunt	Van zware vormen van ondersteuning naar lichtere vormen van ondersteuning	Voorkomen is beter dan genezen
Snel en duurzaam effectieve hulp dichtbij	Van individuele voorzieningen naar collectieve voorzieningen	We zetten geld voor zorg slim en effectief in
Benodigde kwaliteit voor de juiste prijs.	Van curatief naar preventief	We helpen mantelzorgers bij hun zorgtaak
	Van alleen professionele inzet naar een combinatie van informele en professionele inzet.	We helpen meer inwoners die het financieel zwaar hebben

In Hoorn zorgen we goed voor elkaar. Iedereen kan hier meedoen en een stap vooruit zetten. Dat begint met de eigen kracht van mensen. We zoeken naar een goede balans tussen wat mensen zelf kunnen en wat zij daarnaast extra nodig hebben. Wij helpen inwoners die het financieel zwaar hebben. We geven vertrouwen, maar vragen ook eigen inzet. Misbruik van ons vertrouwen nemen wij hoog op. Zorg organiseren we dichtbij, in de wijken. En de professionals in het veld krijgen het vertrouwen om hun deskundigheid en de middelen in te zetten die nodig zijn. Innovatie is belangrijk om de zorg telkens te verbeteren. Achteraf evalueren wij samen of het beter kan of anders moet.

Samenvatting (1)

Sinds 2020 werken we resultaat gestuurd. Dit betekent dat de zorgaanbieder, gemeente en cliënt gezamenlijk afspraken maken naar welk zorgresultaat toegewerkt wordt. Hierbij wordt zorg niet meer beschikt in producten ($p \cdot q$) maar in arrangementen. Reeds lopende beschikkingen zijn in 2020 omgezet naar arrangementen en voor nieuwe cliënten is gelijk beschikt in arrangementen. Beschikkingen die binnen een bepaalde periode aflopen en nog als product ($p \cdot q$) zijn beschikt in het verleden, zijn gedurende 2020 zoveel mogelijk afgelopen.

Zowel de COVID-19 pandemie als resultaat gestuurd werken hebben effect op de cijfers van 2020. Hierdoor is het niet mogelijk om conclusies te verbinden aan vergelijkingen met cijfers van voorgaande jaren. Bovendien is onze indeling en werkwijze totaal anders, waardoor meerjaren vergelijkingen alleen op hoofdlijnen nog iets zouden kunnen zeggen. Het gaat dan alleen om gemiddelde kosten en totaal aantal cliënten.

Wmo

Tot en met 2019 was ieder jaar een stijging in het aantal unieke cliënten zichtbaar. In 2020 is er voor het eerst een lichte daling zichtbaar. Mogelijk heeft dit te maken met de COVID-19 pandemie. De verwachting is dat de aantallen na COVID-19 terug zullen stijgen naar het oude niveau en de komende jaren onder invloed van de vergrijzing (langzaam) zullen blijven stijgen.

De kosten voor Wmo nemen de laatste jaren enorm toe. Deze kostentoe name is sterker geworden sinds de invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage Wmo in 2019. Ook zijn er de afgelopen jaren nieuwe doelgroepen bij gekomen en/of doelgroepen uitgebreid. De kosten voor Wmo zijn in 2020 12% hoger uitgevallen dan in 2019. Dit was ook de prognose bij de halfjaarrapportage 2020. Het uiteindelijke tekort over 2020 bedraagt 2,9 miljoen euro.

Beschermd Wonen

Beschermd wonen is een regionale voorziening. In Hoorn zijn er in 2020 ongeveer 85 beschermd wonen cliënten, de overige cliënten wonen in de andere zes Westfrieze gemeenten. In 2020 loopt het aantal unieke cliënten op welke te verklaren is door een hogere door- en uitstroom van cliënten. Het aantal verstrekkingen beschermd wonen is stabiel en vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Naast hogere kosten door de stijging van het aantal cliënten zijn er ook kosten gemaakt voor projecten. De uitgaven pasten ruim binnen het beschikbare budget. Het overschot is in de bestemmingsreserve gestort.

Samenvatting (2)

Jeugd

In 2020 zien we een grote daling jeugdcliënten. Zeer waarschijnlijk is dit het gevolg van de COVID-19 pandemie waarbij de scholen dicht waren en men minder snel naar de huisarts ging.

Ondanks een sterke afname van het unieke aantal cliënten, blijven de kosten voor jeugdhulp toenemen. Het uiteindelijke tekort over 2020 bedraagt 5,7 miljoen euro. Hiervan heeft 383.000 euro betrekking op vergoedingen voor corona, die de compensatie vanuit het Rijk overschrijden.

Het tekort is uitgekomen op het nadeligste scenario dat bij de halfjaarrapportage is geschetst. Dit komt vooral doordat er nog enorm veel toewijzingen zijn afgegeven, die met terugwerkende kracht zijn ingegaan in 2020. Daarbij heeft de kostentoeename ook een relatie met de invoering van resultaat gestuurd werken. In deze systematiek zijn de kosten per cliënt vooralsnog toegenomen, al was deze trend ook al zichtbaar in de jaren hiervoor, toen er nog werd ingekocht op basis van producten (p*q).

Bijzondere bijstand

We zien in het eerste halfjaar van 2020 een lichte daling van het aantal cliënten Bijzondere Bijstand. Vermoedelijk is dit het gevolg van de COVID-19 pandemie. Vergeleken met voorgaande jaren ligt het aantal cliënten in het tweede halfjaar 2020 hoger dan normaal. Dit is zoals verwacht. Over heel 2020 stijgt het aantal cliënten Bijzondere Bijstand ten opzichte van de voorgaande jaren. Dit komt mede door de extra inzet op het vergroten van het bereik van de doelgroep. De coronacrisis heeft geleid tot een iets grotere kostentoeename dan voorgaande jaren.

Schuldhelpverlening

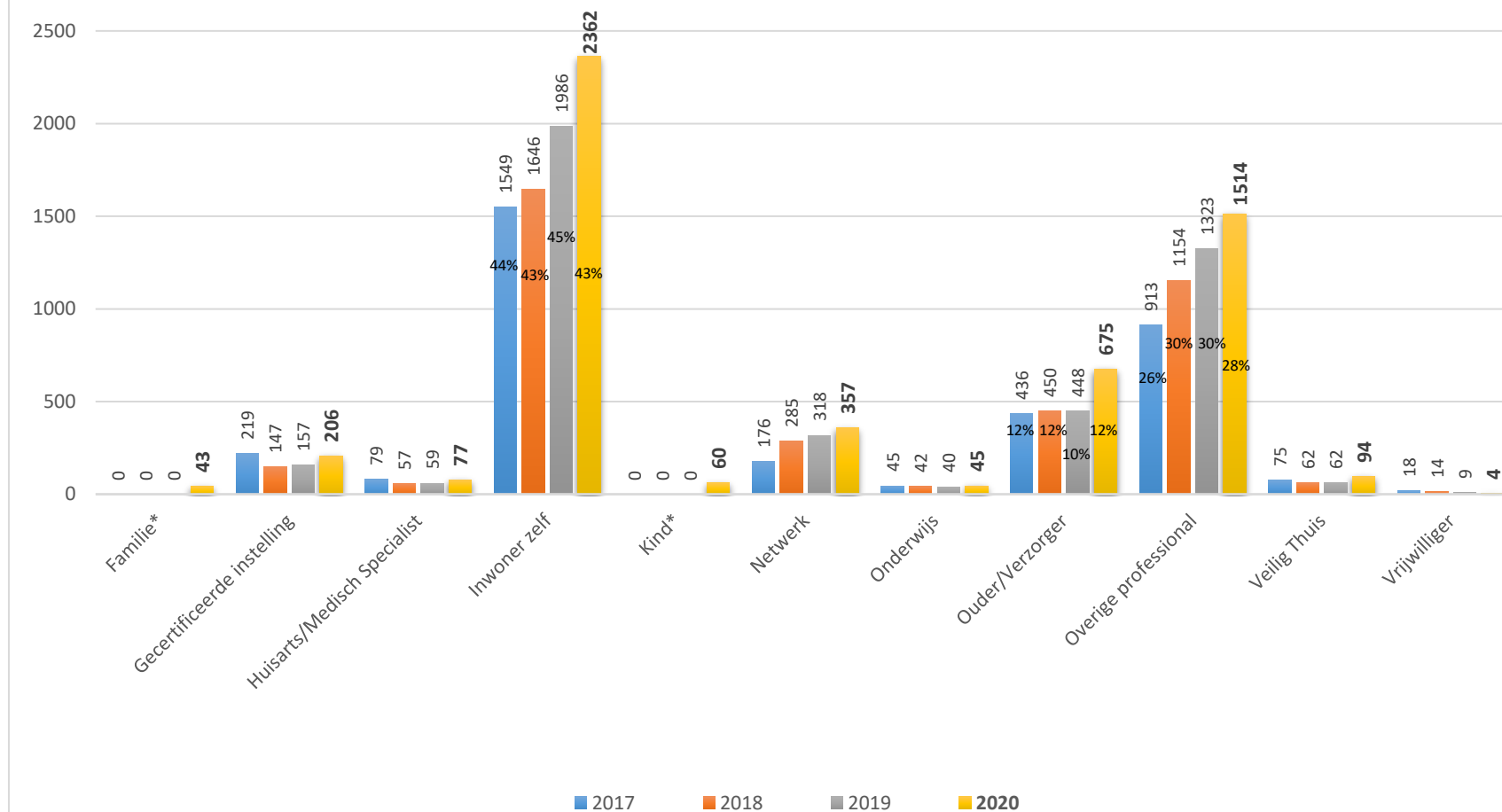
Het aantal cliënten binnen schuldhelpverlening neemt de afgelopen jaren toe. Er is ingezet op het bereiken van deze doelgroep, de resultaten laten zien dat er ook inderdaad meer inwoners geholpen worden. Het aantal cliënten Schuldhelpverlening over heel 2020 blijft gelijk ten opzichte van 2019. In 2020 hebben we meer inwoners met schuldenproblematiek zelf geholpen, waardoor de kosten ten opzichte van vorig jaar iets gedaald zijn. We hoefden immers minder een beroep te doen op externe partijen.

Financieel resultaat

Net als voorgaande jaren zijn ook in 2020 de (rijks)middelen voor Hoorn niet toereikend voor het sociaal domein. Onder aan de streep is een negatief resultaat behaald van 2,4 miljoen euro. Dit is 0,6 miljoen euro voordeliger dan het verwachte tekort van 3 miljoen euro waarover bij de halfjaarrapportage 2020 is gerapporteerd. Dit tekort wordt (meer dan) volledig veroorzaakt door de toegenomen kosten en achterblijvende (rijks)middelen voor jeugdhulp en Wmo. Hier staan (incidentele) voordelen op de BUIG en beschermd wonen tegenover.

Cijfers 1.Hoorn: 2020

Aanmelder bij 1.Hoorn

Toelichting

De rapportage van 1.Hoorn is dit jaar beknopter dan u gewend bent. De reden hiervoor is dat door het resultaat gestuurd werken, veel onderscheid zoals dat in het verleden gemaakt werd, nu niet meer beschikbaar is.

Aanmelder bij 1.Hoorn

Vanaf 2019 registreren we ook de twee categorieën: familie en kind. Tot 2019 werd dit niet apart geregistreerd.

Door administratieve conversie wijkt het aantal aanmeldingen vanaf 2019 af van de jaarrapportage 2019 en halfjaarrapportage 2020. De huidige aantallen zijn het meest actueel.

Ook in 2020 lijkt het aantal aanmeldingen te blijven stijgen. 1.Hoorn herkent zich niet in deze stijging. Op basis van een intern overzicht wordt het aantal aanmeldingen geschat op 4100 in plaats van de weergegeven 5400. Ten aanzien van de 'aanmelders 1.Hoorn', is het werkproces regelmatig aangepast in het verleden, waardoor de cijfers nu afwijken ten opzichte van wat verwacht was. De komende periode werken we toe naar een nieuw dashboard waarin we deze cijfers nauwkeuriger hopen vast te leggen

Omdat het totale aantal aanmelders stijgt, is bij de typen aanmelders 'inwoner zelf', 'ouder/verzorger' en 'overige professional' ook een percentuele verhouding ten opzichte van het totale aantal aanmelders weergegeven. Hierdoor wordt zichtbaar dat de verhouding van deze drie typen stabiel blijft.

Cijfers Wmo: 2020

Aantal unieke cliënten resultaat gestuurd werken

1.788

unieke cliënten Wmo hebben in 2020 een verstrekking ontvangen volgens resultaat gestuurd werken.

630

Profiel 1: psychosociale problematiek, psychische problematiek

144

Profiel 2: (licht) verstandelijke beperking

109

Profiel 3: cognitieve achteruitgang/ psychogeriatrische problematiek

783

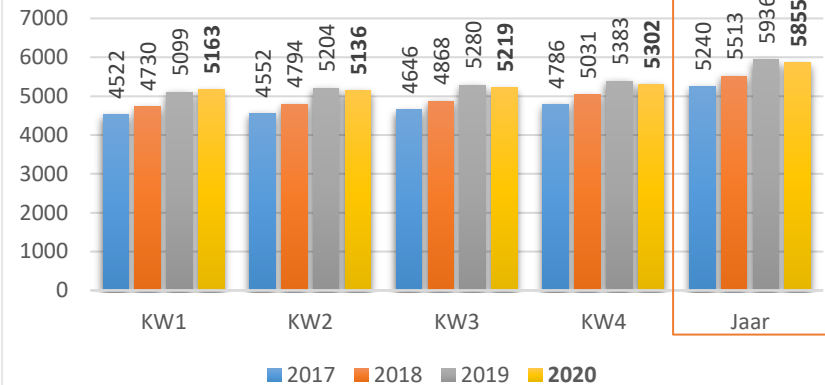
Profiel 4: lichamelijke beperking

153

Profiel 5: lichamelijke achteruitgang en niet-aangeboren hersenletsel

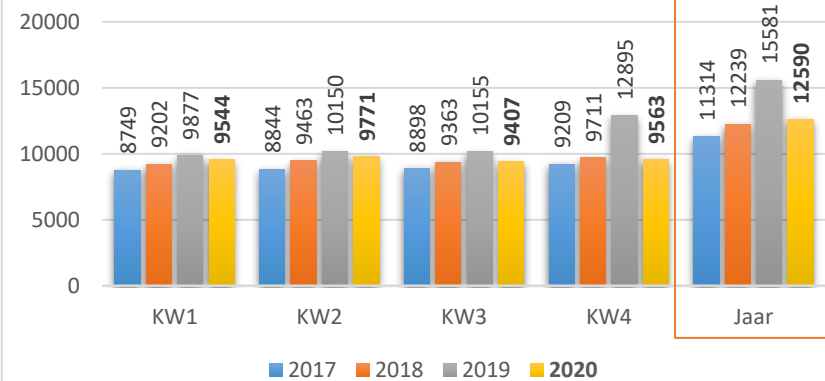
Aantal unieke cliënten per periode

exclusief Beschermd Wonen

Aantal verstrekkingen per periode

exclusief Beschermd Wonen

Toelichting

Door conversie wijkt het aantal cliënten en verstrekking vanaf 2019 af van de jaarrapportage 2019 en halfjaarrapportage 2020. De huidige aantallen zijn het meest actueel. In het aantal verstrekkingen Wmo is in het vierde kwartaal 2019 een uitschieter zichtbaar. Deze is te verklaren doordat een aantal cliënten een nieuwe beschikking hebben ontvangen door een administratieve omzetting. Ook in 2020 zit een administratieve omzetting i.v.m. de overgang naar resultaat gestuurd werken.

Aantal unieke cliënten resultaat gestuurd werken

Dit zijn het totaal aantal unieke cliënten Wmo die in 2020 een verstrekking hebben ontvangen volgens resultaat gestuurd werken. Daaronder is het aantal unieke cliënten weergegeven per arrangementsprofiel.

Sinds 2020 werken we resultaat gestuurd. Dit betekent dat de zorgaanbieder, gemeente en cliënt gezamenlijk afspraken maken naar welk zorgresultaat toegewerkt wordt. Hierbij wordt zorg niet meer beschikt in producten ($p \cdot q$) maar in arrangementen. Reeds lopende beschikkingen zijn in 2020 omgezet naar arrangementen en voor nieuwe cliënten is gelijk beschikt in arrangementen. Beschikkingen die binnen een bepaalde periode aflopen en nog als product ($p \cdot q$) zijn beschikt in het verleden, zijn gedurende 2020 zoveel mogelijk afgelopen. Doordat 2020 een overgangsjaar is naar resultaat gestuurd werken, is het nog niet mogelijk om conclusies te verbinden aan deze cijfers.

Samen met de cliënten die nog een product volgens de oude systematiek hebben, vormen zij het totaal aantal unieke cliënten zoals te zien is in 'Aantal unieke cliënten per periode'.

Aantal cliënten

Tot het eerste kwartaal 2020 is er een stijging in het aantal Wmo cliënten. In het tweede kwartaal 2020 zien we een lichte daling ten opzichte van de kwartaalcijfers 2019. Mogelijk is dit het gevolg van de COVID-19 pandemie. Vanaf het derde kwartaal neemt het aantal unieke Wmo cliënten weer licht toe en zijn deze vergelijkbaar met 2019. Doordat we als gemeente zorgaanbieders moeten compenseren voor zorg die door corona niet ingezet kon worden, leidt de lichte daling in 2020 niet tot lagere kosten. Zie ook Financiën Wmo.

Aantal verstrekkingen Wmo

Door de COVID-19 pandemie en resultaat gestuurd werken moeten we voorzichtig zijn in het trekken van conclusies wanneer we een vergelijking maken met voorgaande jaren. Doordat we resultaat gestuurd werken, ontvangt een deel van de cliënten in 2020 één beschikking waar dat in voorgaande jaren wellicht meerdere beschikkingen waren. Aan de andere kant is de administratieve omzetting van producten naar arrangementen ook zichtbaar in deze aantallen.

Financiën Wmo: kosten en resultaat heel 2020 (1)

Intern budgetplafond Wmo	2020
Begroot	€ 12.310.000
Kostenposten:	
Betaald Wmo 2020 (t/m 1-4-2020)	€ 14.457.000
PGB's Wmo 2020	€ 862.000
(Prognose) kosten nakomende declaraties en compensatie-vergoedingen corona*	€ 306.000
Totale kosten	€ 15.625.000
Inkomsten uit eigen bijdrage**	€ -449.000
Saldo (tekort)	€ -2.866.000

Toelichting

Intern budgetplafond Wmo 2020:

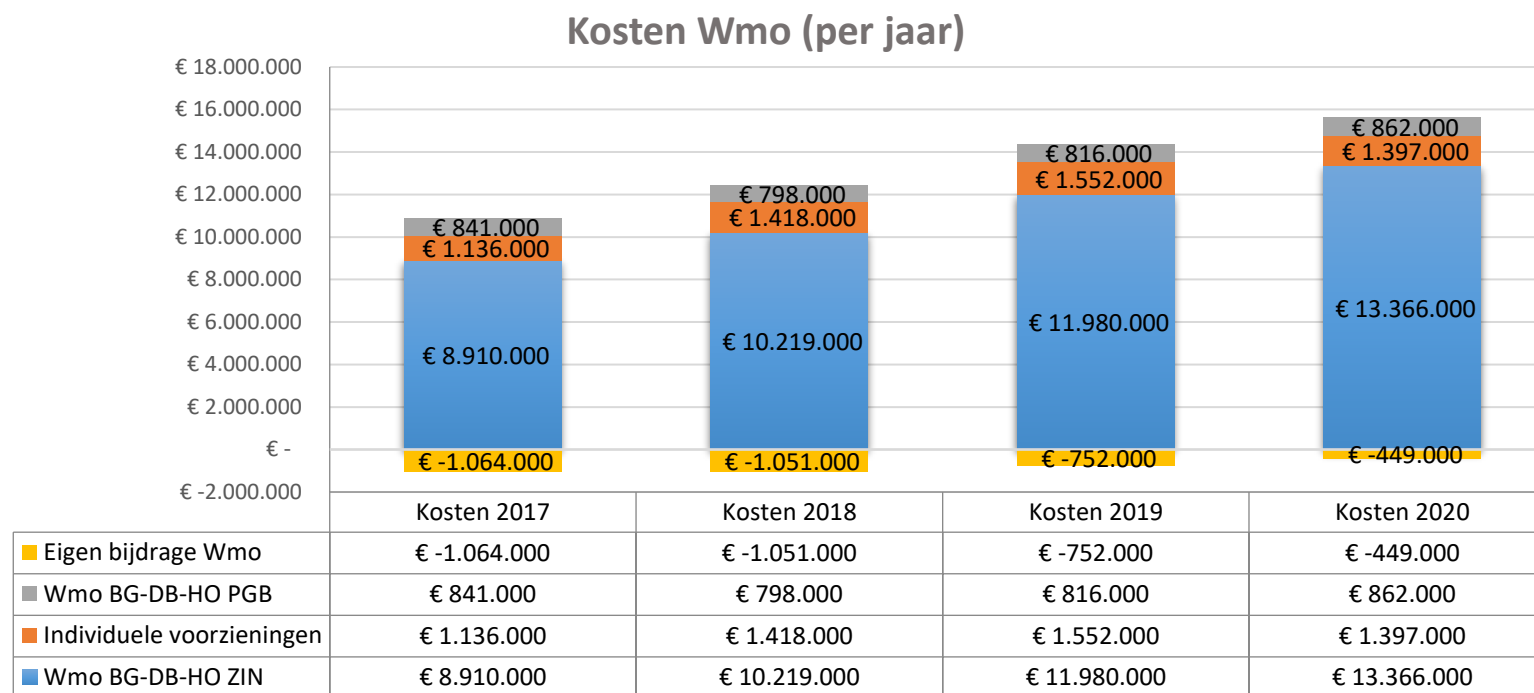
- Begroting inclusief 146.000 euro compensatie voor omzetverlies, inhaalzorg en misgelopen eigen bijdrage Wmo door corona.
- In halfjaarrapportage 2020 is het scenario geschetst van een overschrijding tussen 2,8 en 3,6 miljoen euro.
- Uiteindelijke overschrijding van de (primitieve) begroting 2020 bedraagt 2,9 miljoen euro.
- Van deze overschrijding heeft ongeveer 160.000 euro betrekking op vergoedingen voor corona, hoger dan de rijksmiddelen.

* Tussen Rijk en VNG is afgesproken dat gemeenten zorgaanbieders compenseren voor omzetverlies door corona. Hier zijn afspraken over gemaakt met zorgaanbieders. De vergoedingen voor omzetverlies door corona en nakomende declaraties samen zijn ingeschat op 306.000 euro. Hier staat 146.000 euro extra compensatie van het Rijk vanwege corona tegenover.

** Over april en mei 2020 is de eigen bijdrage kwijtgescholden. Daarom vallen de inkomsten uit eigen bijdrage lager uit. Hiervoor heeft Hoorn compensatie gehad van het Rijk. Betreft onzekere prognose doordat monitor CAK niet actueel is.

Deze realisatiecijfers zijn onder voorbehoud van accountantscontrole die nog plaats moet vinden.

Financiën Wmo: kosten en resultaat heel 2020 (2)

HO = huishoudelijke hulp BG = begeleiding DB = dagbesteding IV = individuele voorzieningen

Toelichting

Ontwikkeling kosten Wmo

De kosten voor Wmo nemen de laatste jaren enorm toe. Deze kostentoeename is sterker geworden sinds de invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage Wmo in 2019. Ook zijn er de afgelopen jaren nieuwe doelgroepen bij gekomen en/of doelgroepen uitgebreid. Zo wordt er meer begeleiding vanuit de Wmo geboden aan alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv's), tienermoeders en cliënten vanuit de Participatiewet.

In 2019 zijn de kosten ten opzichte van 2018 met 19% toegenomen. Begin 2020 namen de kosten voor Wmo nog steeds toe, al stabiliseerde de kosten Wmo in het tweede kwartaal. Dit is vooral een gevolg van corona, waardoor minder Wmo is geleverd en ook de instroom van nieuwe cliënten stabiliseerde. Hoorn vergoedt het omzetverlies als gevolg van corona (landelijke afspraak).

Vanaf de zomer 2020 is daarbij de instroom en het aantal cliënten weer toegenomen. Hierdoor nemen ook de kosten voor Wmo per saldo nog steeds toe ten opzichte van 2019. De kosten voor Wmo zijn in 2020 12% hoger uitgevallen dan in 2019. Dit was ook de prognose bij de halfjaarrapportage 2020.

Kostenontwikkeling onzeker door verschillende ontwikkelingen met gevolgen voor de kosten

Daarbij zijn er - naast corona - ook andere ontwikkelingen van invloed op de verdere kostenontwikkeling voor Wmo:

- Trend dat aantal unieke cliënten toeneemt (ook al voor corona)
- Gevolgen van resultaatgestuurd werken

Het effect op de kosten is niet per ontwikkeling te meten. De verwachting is dat de kosten in 2021 minstens hetzelfde zullen zijn als in 2020 of zelfs nog verder toenemen.

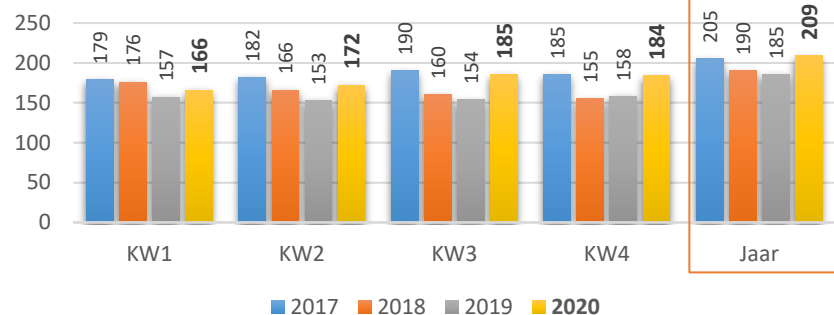
Resultaat 2020: tekort van 2,9 miljoen euro

In de halfjaarrapportage is het scenario geschetst dat het tekort op de Wmo uitkomt op 2,8 miljoen euro (bij gelijkblijvende kosten) tot 3,6 miljoen euro (bij toename 10%). Het uiteindelijke tekort over 2020 bedraagt 2,9 miljoen euro.

Cijfers Wmo - Beschermd Wonen (regio) en maatschappelijke opvang: 2020

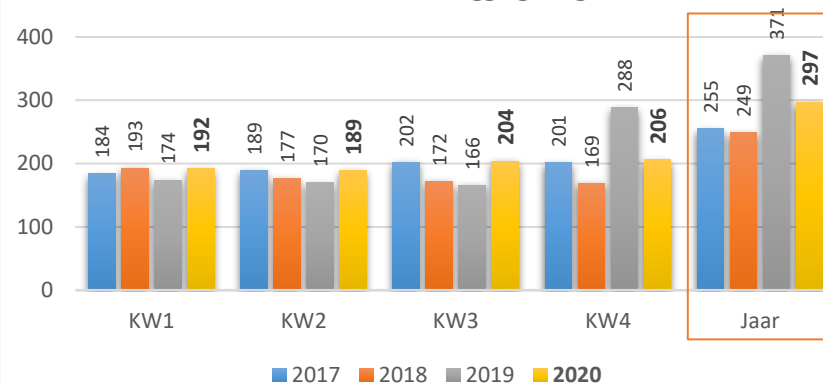
Aantal unieke cliënten BW per periode

exclusief Overbruggingszorg

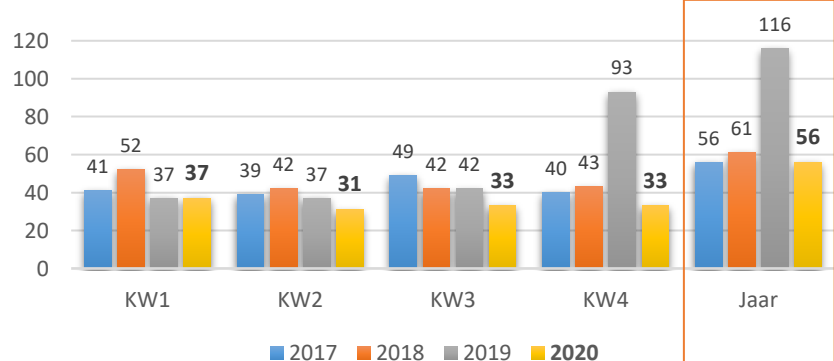

Aantal verstrekkingen BW per periode

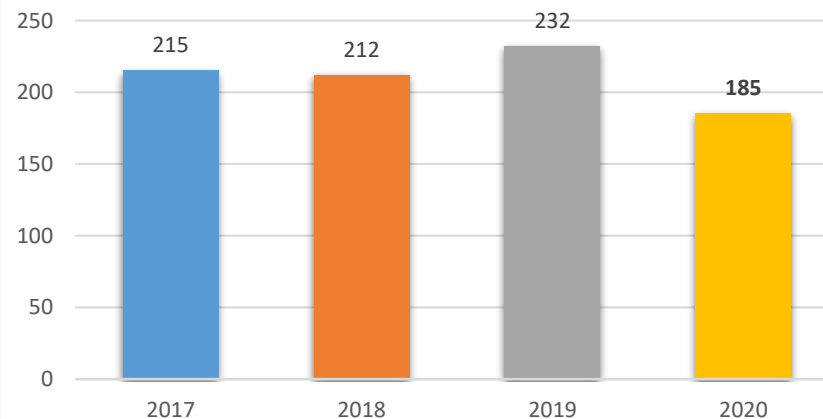
exclusief Overbruggingszorg

Aantal verstrekkingen BW Overburgingszorg per periode

Aantal toegewezen beschikkingen MO

Toelichting

Het aantal unieke cliënten en verstrekkingen beschermd wonen in deze rapportage wijken af van vorige rapportages, omdat deze nu zijn weergegeven exclusief overbruggingszorg. In de vorige rapportages was dit inclusief overbruggingszorg. Overbruggingszorg is ambulante ondersteuning en wordt geboden tijdens het wachten op een beschermd woonplek. In het aantal verstrekkingen beschermd wonen en overbruggingszorg is in het vierde kwartaal 2019 een uitschieter zichtbaar. Deze is te verklaren doordat een aantal cliënten een nieuwe beschikking hebben ontvangen door een administratieve omzetting.

Aantal unieke cliënten per periode

Beschermd wonen is een regionale voorziening. In de eerste helft 2020 woonden in Nederland gemiddeld 2,5 op de 1.000 inwoners beschermd. In Westfriesland was dat in de eerste helft 2020 slechts 1,1 op de 1.000 inwoners. In Hoorn zijn er in 2020 ongeveer 85 beschermd wonen cliënten, de overige cliënten wonen in de andere zes Westfrieze gemeenten. In 2020 loopt het aantal unieke cliënten op nadat er in 2018 en 2019 een daling zichtbaar was. Het aantal BW plekken is ongeveer gelijk gebleven. De stijging van het aantal unieke cliënten in 2020 is te verklaren door een hogere door- en uitstroom van cliënten.

Aantal verstrekkingen per periode

Het aantal verstrekkingen in 2020 is stabiel en vergelijkbaar met de jaren 2017 en 2018.

Aantal verstrekkingen Overbruggingszorg per periode

Het aantal verstrekkingen in 2020 is stabiel.

Aantal toegewezen beschikkingen MO en opvangcapaciteit

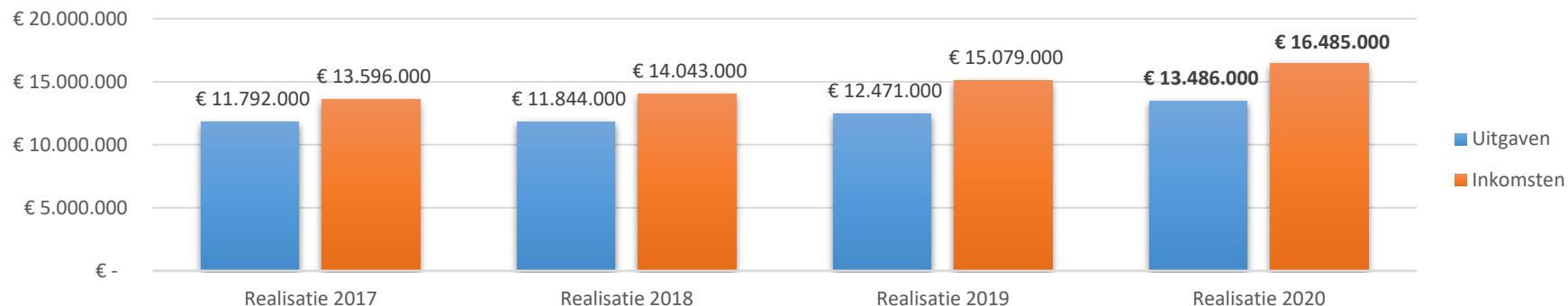
De bezettingsgraad is vrijwel honderd procent. Leegstand komt eigenlijk alleen voor als mensen vertrekken en de ruimte geschikt gemaakt moet worden voor de volgende bewoner. In 2020 zag de opvangcapaciteit er als volgt uit:

- *dnoDoen*: 61 plaatsen Wonen in de Wijk , 15 plaatsen trainingshuis (waarvan 1 crisisplaats in Wonen in de Wijk/Trainingshuis), 24 plaatsen Kamers met Kansen
- *Leger des Heils*: 10 plaatsen sociaal pension, 16 plaatsen nachtopvang (tijdelijk vanwege corona)
- *Stichting Netwerk*: 6 plaatsen tienermoederhuis

Er is geen verklaring voor het dalend aantal beschikkingen. Het aantal plaatsen in het Startpunt van het Leger des Heils is door COVID-19 van 18 naar 16 gegaan, maar er zijn ook hotelkamers ingezet op momenten dat er meer opvangplekken nodig waren. De voorwaarde dat iedereen met een indicatie voor de nachtopvang daar minimaal 14 dagen moet slapen is wel tijdelijk losgelaten. Dit vanwege de verruimde opvangrichtlijnen van het rijk. De cliënten bleven ingeschreven bij het Leger des Heils maar hebben feitelijk elders geslapen als zij dat wilden. Ook zijn er signalen dat mensen gebruik hebben gemaakt van de opvang in de grote steden.

Financiën Kwetsbare inwoners: Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Kwetsbare Inwoners (BW en MO)

Toelichting

Het project doordecentralisatie middelen Beschermd Wonen start in 2020. De projectleider is inmiddels begonnen. Een onderdeel van dit project is het inrichten van één regionale toegang MO-BW. Vanaf 2022 worden de financiële middelen regionaal gebundeld en is de reserve afgebouwd tot 5% van de rijksinkomsten.

Naast de uitgaven voor de reguliere voorzieningen voor kwetsbare inwoners (zoals opvang daklozen, begeleid wonen, bemoeizorg) zijn in 2020 extra kosten gemaakt. Dit gaat onder andere om kosten voor evaluatie van de pilot uitstroom, voorzieningen voor personen met verward gedrag en het inzetten van extra begeleiding binnen de maatschappelijke opvang.

Deze realisatiecijfers zijn onder voorbehoud van accountantscontrole die nog plaats moet vinden.

Cijfers Jeugd: 2020 (1)

Aantal unieke cliënten resultaat gestuurd werken Specialistische Jeugdhulp

1.151

unieke cliënten Jeugd hebben in 2020 een Specialistische Jeugdhulp verstrekking ontvangen volgens resultaat gestuurd werken.

< 10

Profiel 1: verbeteren psychosociaal functioneren jeugdigen en verbeteren gezinscommunicatie

< 10

Profiel 2: vergroten specifieke opvoedvaardigheden ouders plus hulp vanwege kind eigen problematiek

< 10

Profiel 3: vergroten specifieke opvoedvaardigheden ouders met een beperking

199

Profiel 4: vergroten opvoedvaardigheden ouders met eigen problematiek plus hulp voor de jeugdige(n); hulp en behandeling voor jeugdige

745

Profiel 5: verminderen problematiek en verbeteren van functioneren jeugdige(n); hulp en behandeling voor jeugdige

180

Profiel 6: leren vaardigheden en verbeteren functioneren voor jeugdige(n), rekening houdend met verminderen eigen problematiek ouders en waarborgen veiligheid jeugdigen

24

Profiel 7: begeleiding en behandeling in samenhang met een beperking

16

Profiel 8: begeleiding en behandeling in samenhang met een beperking en gedragsproblematiek

< 10

Profiel 9: begeleiding en behandeling vanwege een lichamelijke beperking

16

Profiel 10: oplossen van complexe problematiek bij een 0 tot 6-jarige binnen het gezin

Aantal unieke cliënten resultaat gestuurd werken Componenten Specialistische Jeugdhulp

207

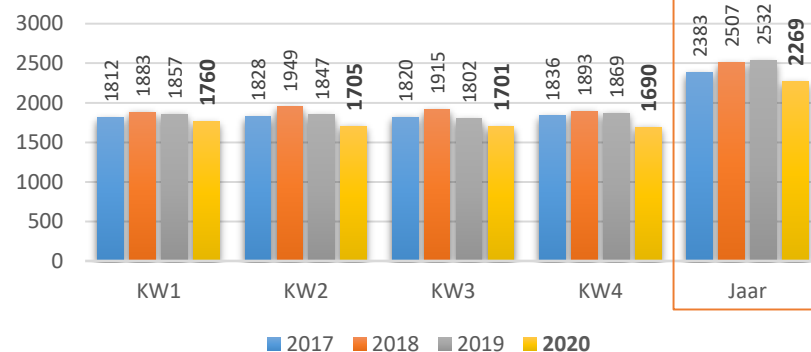
unieke cliënten Jeugd hebben in 2020 een verstrekking voor een extra component Specialistische Jeugdhulp ontvangen.

Aantal unieke cliënten resultaat gestuurd werken Hoogspecialistische Jeugdhulp

< 10

unieke cliënten Jeugd hebben in 2020 een Hoogspecialistische Jeugdhulp verstrekking ontvangen volgens resultaat gestuurd werken.

Aantal unieke cliënten per periode

Toelichting

Door conversie wijkt het aantal cliënten en verstrekkingen vanaf 2019 af van de jaarrapportage 2019 en halfjaarrapportage 2020. De huidige aantallen zijn het meest actueel. In het aantal verstrekkingen Jeugd is in het vierde kwartaal 2019 een kleine uitschieter zichtbaar. Deze is te verklaren doordat een aantal cliënten een nieuwe beschikking hebben ontvangen door een administratieve omzetting. Ook in 2020 zit een administratieve omzetting i.v.m. de overgang naar resultaat gestuurd werken.

Aantal unieke cliënten resultaat gestuurd werken

Dit zijn het totaal aantal unieke cliënten Jeugd die in 2020 een verstrekking hebben ontvangen voor Specialistische Jeugdhulp Segment B, Hoogspecialistische Jeugdhulp Segment C en extra component Verblijf en Vervoer Segment B. Dit zijn verstrekkingen die zij hebben ontvangen volgens resultaat gestuurd werken. Onder het totaal aantal unieke cliënten Specialistische Jeugdzorg Segment B zijn het aantal unieke cliënten weergegeven per arrangementsprofiel.

Sinds 2020 werken we resultaat gestuurd. Dit betekent dat de zorgaanbieder, gemeente en cliënt gezamenlijk afspraken maken naar welk zorgresultaat toegewerkt wordt. Hierbij wordt zorg niet meer beschikt in producten (p*q) maar in arrangementen. Reeds lopende beschikkingen zijn in 2020 omgezet naar arrangementen en voor nieuwe cliënten is gelijk beschikt in arrangementen. Beschikkingen die binnen een bepaalde periode aflopen en nog als product (p*q) zijn beschikt in het verleden, zijn gedurende 2020 zoveel mogelijk afgelopen. Doordat 2020 een overgangsjaar is naar resultaat gestuurd werken, is het nog niet mogelijk om conclusies te verbinden aan deze cijfers.

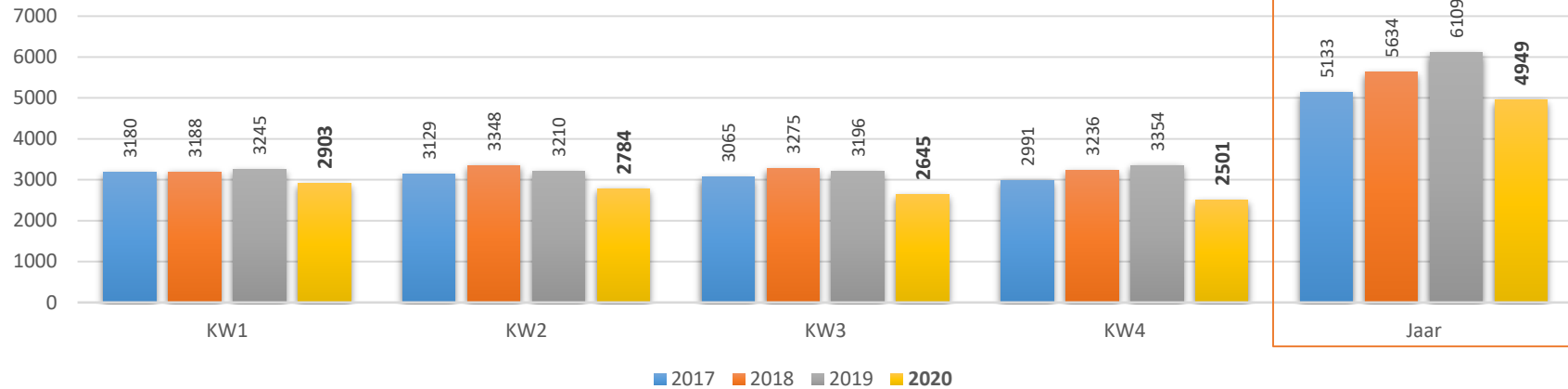
Samen met de cliënten die nog een product volgens de oude systematiek hebben, vormen deze het totaal aantal unieke cliënten zoals te zien is in 'Aantal unieke cliënten per periode'.

Aantal cliënten

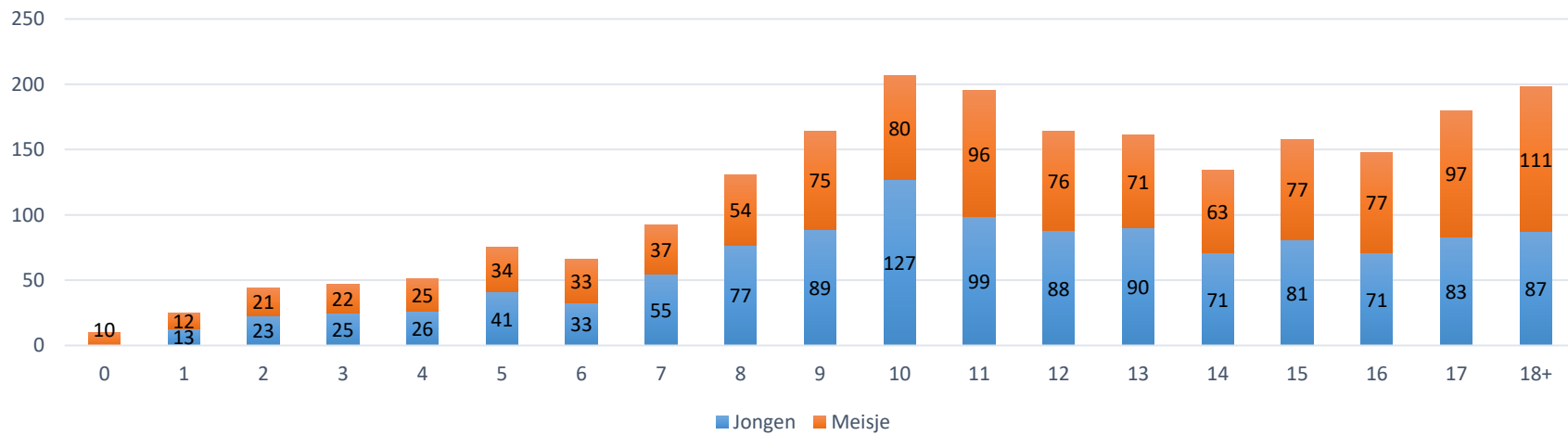
In 2020 zien we een grote daling jeugdccliënten. Ook zag men bij 1.Hoorn een verminderde stroom aanmeldingen. Zeer waarschijnlijk is dit het gevolg van de COVID-19 pandemie waarbij de scholen dicht waren en men minder snel naar de huisarts ging. Doordat we als gemeente zorgaanbieders moeten compenseren voor zorg dat door corona niet ingezet kon worden, leidt de sterke daling in 2020 niet met dezelfde hoeveelheid tot lagere kosten. Zie ook Financiën Jeugd.

Cijfers Jeugd: 2020 (2)

Aantal verstrekkingen per periode

Aantal unieke cliënten 2020 per leeftijdscategorie

Toelichting

Aantal verstrekkingen

Net als het aantal jeugdcliënten daalt ook het aantal verstrekkingen in 2020. Tegelijkertijd moeten we door COVID-19 en resultaat gestuurd werken voorzichtig zijn in het trekken van conclusies wanneer we een vergelijking maken met voorgaande jaren. Doordat we resultaat gestuurd werken ontvangt een deel van de cliënten in 2020 één beschikking waar dat in voorgaande jaren wellicht meerdere beschikkingen waren. Aan de andere kant is de administratie omzetting van producten naar arrangementen ook zichtbaar in deze aantallen.

Aantal unieke cliënten 2020 per leeftijdscategorie

Enkel kijkend naar de leeftijdscategorieën (geslacht buiten beschouwing gelaten) wordt 9,2% van de zorg afgenomen in de leeftijd van 10 jaar. Daarna volgen de leeftijdscategorieën 18+ met 8,8%, 11 jaar met 8,7% en 17 jaar met 8%.

De verhouding tussen jongens en meisjes die zorg afnemen ligt in alle leeftijdscategorieën rond de 50%. Een uitzondering hierop is de leeftijd van 7, 8 en 10 jaar, waarbij jongens rond de 60% van de zorg afnemen en meisjes 40%.

Het aantal jongens in de leeftijdscategorie 0 jaar is lager dan 10 cliënten. Vanwege herleidbaarheid en privacy is het exacte aantal niet weergegeven.

Financiën Jeugdhulp: kosten en resultaat heel 2020 (1)

Intern budgetplafond jeugdhulp	2020
Begroot	€ 17.994.000
Kostenposten:	
Betaald 1e halfjaar 2020 (t/m/ 30-9-2020)	€ 23.528.000
PGB's 1e halfjaar 2020	€ 700.000
Correctie voor vooruit betaald bij start hersteltrajecten jeugd*	€ -2.107.000
Prognose nakomende declaraties en vergoedingen omzetverlies corona**	€ 1.600.000
Totale kosten	€ 23.721.000
Saldo (tekort)	€ -5.727.000

Toelichting

Intern budgetplafond 1e halfjaar 2020

- Begroting inclusief 183.000 euro compensatie vanwege corona: voor vergoeden omzetverlies zorgaanbieders en inhaalzorg
- In halfjaarrapportage 2020 is het scenario geschetst van een overschrijding van 4,8 tot 5,7 miljoen euro.
- Uiteindelijke overschrijding van de (primitieve) begroting 2020 bedraagt 5,7 miljoen euro.
- Van deze overschrijding heeft ongeveer 383.000 euro betrekking op vergoedingen voor corona, hoger dan de rijksmiddelen.

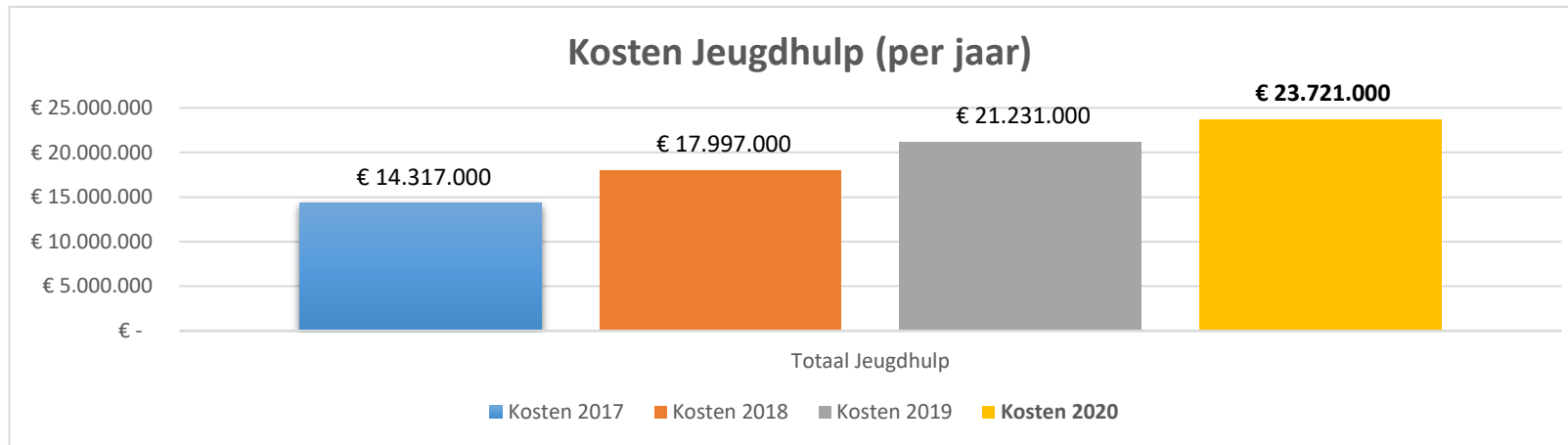
* Bij hersteltrajecten jeugdhulp wordt 2/3^e van het tarief bij de start betaald, terwijl het traject voor langere tijd kan lopen. Daarom moeten de kosten, die grotendeels vooraf worden betaald, over meerdere maanden worden verdeeld. In 2020 is voor 2,1 miljoen euro aan hersteltrajecten vooruit betaald, waarvan de levering van jeugdhulp nog plaats moet vinden in 2021. Vandaar dat voor dit verschil is gecorrigeerd. Deze kosten hebben betrekking op 2021 en verder.

** Tussen Rijk en VNG is afgesproken dat gemeenten zorgaanbieders compenseren voor omzetverlies door corona. Hier zijn afspraken over gemaakt met zorgaanbieders. De vergoedingen voor omzetverlies door corona en nakomende declaraties samen zijn ingeschat op 566.000 euro. Hier staat 183.000 euro extra compensatie van het Rijk vanwege corona tegenover.

Daarbij zijn door de overgang van resultaat gestuurd werken in 2020, vele toewijzingen met terugwerkende kracht afgegeven. Het afgeven van toewijzingen met terugwerkende kracht in 2020, heeft tot april 2021 geduurd. Een deel van deze kosten moet nog steeds worden gedeclareerd en betaald. Dit gaat om ruim 1 miljoen euro.

Deze realisatiecijfers zijn onder voorbehoud van accountantscontrole die nog plaats moet vinden.

Financiën Jeugdhulp: kosten en resultaat heel 2020 (2)

Toelichting

Ontwikkeling kosten Jeugdhulp

Ondanks een sterke afname van het unieke aantal cliënten, blijven de kosten voor jeugdhulp toenemen. In het tweede kwartaal namen de kosten voor jeugdhulp af. Dit is vooral een gevolg van corona, waardoor minder jeugdhulp is geleverd en ook de instroom van nieuwe cliënten lager is geweest.

Hoorn vergoedt het omzetverlies als gevolg van corona (landelijke afspraak). Dit dempt het effect van de afgenomen kosten. Door de toegenomen kosten in het 1e kwartaal 2020 en mede doordat omzetverlies als gevolg van corona wordt vergoed, zijn de kosten voor jeugdhulp in 2020 nog steeds verder toegenomen.

Kostenontwikkeling onzeker door verschillende ontwikkelingen met gevolgen voor de kosten

Daarbij zijn er - naast corona - ook andere ontwikkelingen van invloed op verdere kostenontwikkeling voor jeugdhulp:

- Trend dat aantal unieke cliënten afneemt (ook al voor corona)
- Trend dat de kosten per cliënt enorm toenemen (ook al voor corona)
- Gevolgen van eerdere beheersmaatregelen, zoals de inzet van triage
- Gevolgen van resultaatgestuurd werken

Het effect op de kosten is niet per ontwikkeling te meten. De afname van kosten jeugdhulp in het tweede kwartaal is deels het gevolg van corona. In het tweede halfjaar is gebleken dat de kosten ondanks de afname van het aantal cliënten, nog steeds zijn toegenomen. Dit is waarschijnlijk ook het effect van resultaatgestuurd werken, waardoor de kosten per cliënt in eerste instantie zijn toegenomen. Het effect van resultaat gestuurd werken op de kosten voor de langere termijn is nog niet goed meetbaar. Daardoor is het onzeker hoe de kosten zich in 2021 en verder ontwikkelen.

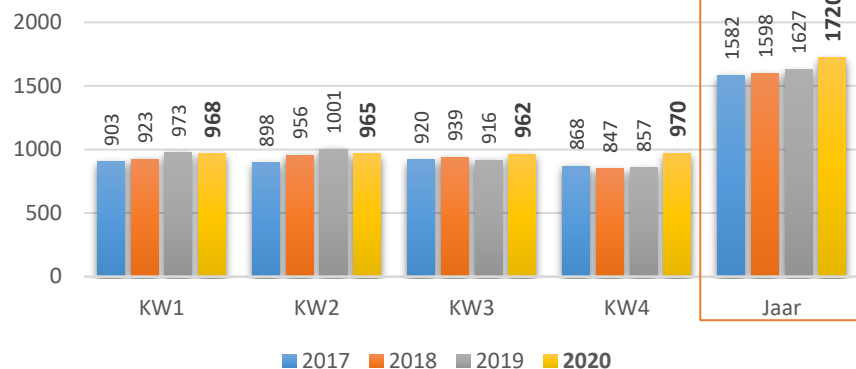
Resultaat 2020: tekort van 5,7 miljoen euro (inclusief tekort 383.000 euro t.l.v. reserve corona)

In de halfjaarrapportage is het scenario geschetst dat het tekort op de jeugdhulp uitkomt op 4,8 miljoen euro (bij gelijkblijvende kosten) tot 5,7 miljoen euro (bij toename 10%). Het uiteindelijke tekort over 2020 bedraagt 5,7 miljoen euro. Hiervan heeft 383.000 euro betrekking op vergoedingen voor corona, die de compensatie vanuit het Rijk overschrijden.

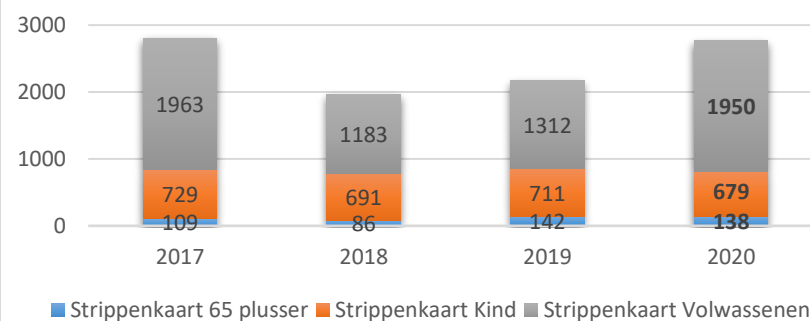
Het tekort is uitgekomen op het slechtste scenario dat in de halfjaarrapportage is geschetst. Dit komt vooral doordat er nog enorm veel toewijzingen zijn afgegeven die met terugwerkende kracht ingaan in 2020. Hiervoor volgen nog ruim 1 miljoen euro aan declaraties/kosten over 2020. Daarbij heeft de kostentoeename ook een relatie met de invoering van resultaat gestuurd werken. In deze systematiek zijn de kosten per cliënt vooralsnog toegenomen, al was deze trend ook al zichtbaar in de jaren hiervoor, toen er nog werd ingekocht op basis van producten (p*q).

Cijfers Bijzondere bijstand en Schuldhulpverlening: 2020

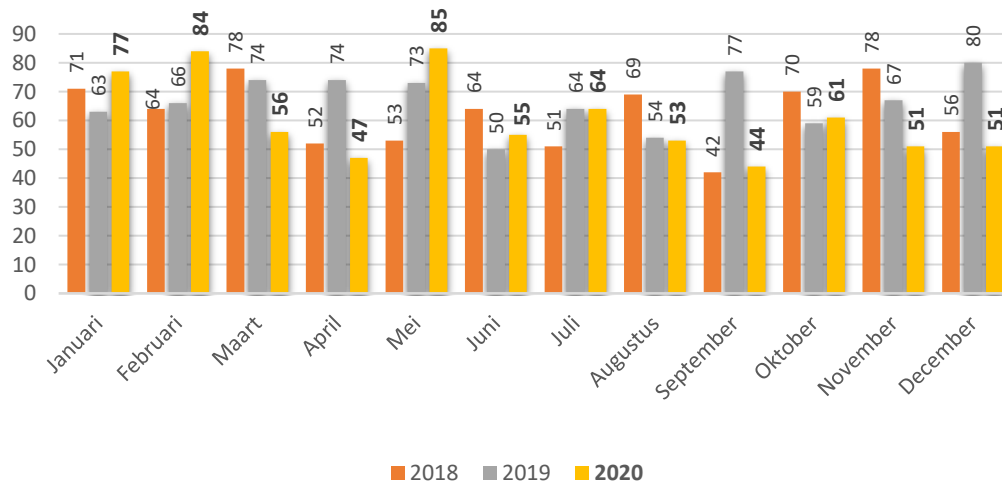
Aantal cliënten Bijzondere Bijstand

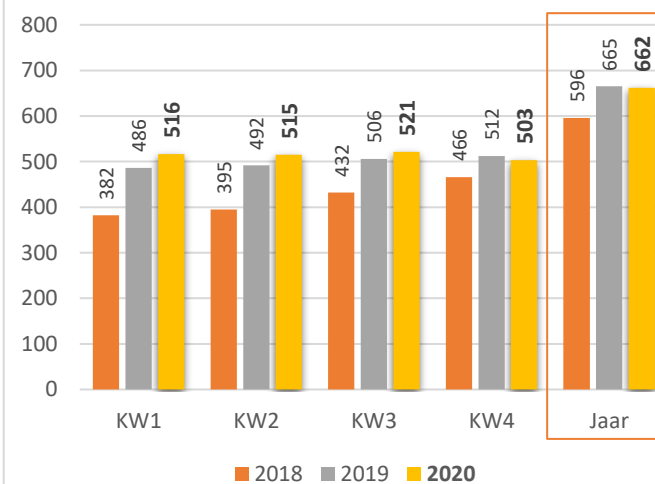
Aantal cliënten sport- en cultuurstrippenkaart

Aantal dossiers gestart SHV

Aantal cliënten SHV

Toelichting

Aantal cliënten Bijzondere Bijstand

Door conversie wijken de aantallen vanaf 2019 af van de jaarrapportage 2019 en halfjaarrapportage 2020. De huidige aantallen zijn het meest actueel.

We zien in het eerste halfjaar van 2020 een lichte daling van het aantal cliënten Bijzondere Bijstand. Vermoedelijk is dit ten gevolge van de COVID-19 pandemie. Vergeleken met voorgaande jaren ligt het aantal cliënten in het derde en vierde kwartaal 2020 hoger dan normaal. Dit is zoals verwacht. Over geheel 2020 stijgt het aantal cliënten Bijzondere Bijstand ten opzichte van de voorgaande jaren. Dit komt mede door de extra inzet op het vergroten van het bereik van de doelgroep.

Aantal cliënten sport- en cultuurstrippenkaart

Er zijn geen grote veranderingen ten opzichte van de halfjaarrapportage 2020.

Aantal dossiers gestart Schuldhulpverlening

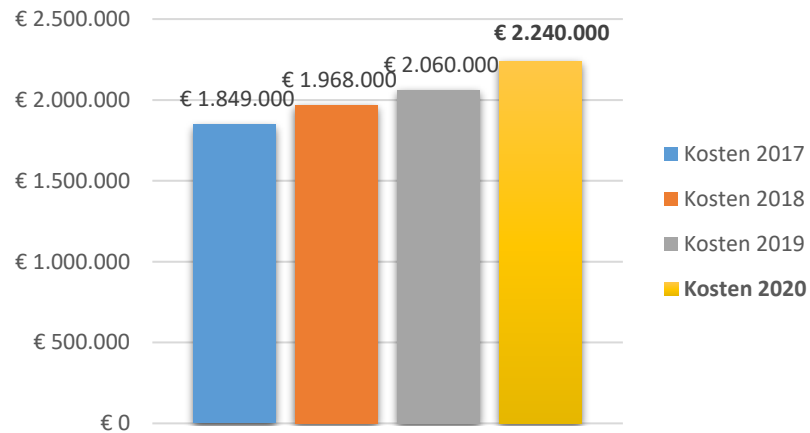
In 2020 is de instroom in schuldhulpverlening, ondanks de COVID-19 pandemie, ongeveer gelijk aan de instroom in 2019. Andere gemeenten in Nederland melden juist een daling van het aantal aanvragen schuldhulpverlening. Door diverse steunmaatregelen van de overheid wordt verwacht dat inwoners/ondernemers het mogelijk nog financieel redden om rond te komen. Na afloop of bij afbouw van die regelingen wordt in de loop van de komende jaren een stijging van het aantal aanvragen verwacht.

Aantal cliënten Schuldhulpverlening

In de grafiek zijn de actieve trajecten weergegeven van dat moment. Het aantal cliënten binnen schuldhulpverlening neemt de afgelopen jaren toe. Er is ingezet op het bereiken van deze doelgroep, de resultaten laten zien dat er ook inderdaad meer inwoners geholpen worden. Het aantal cliënten Schuldhulpverlening over geheel 2020 blijft gelijk ten opzichte van 2019.

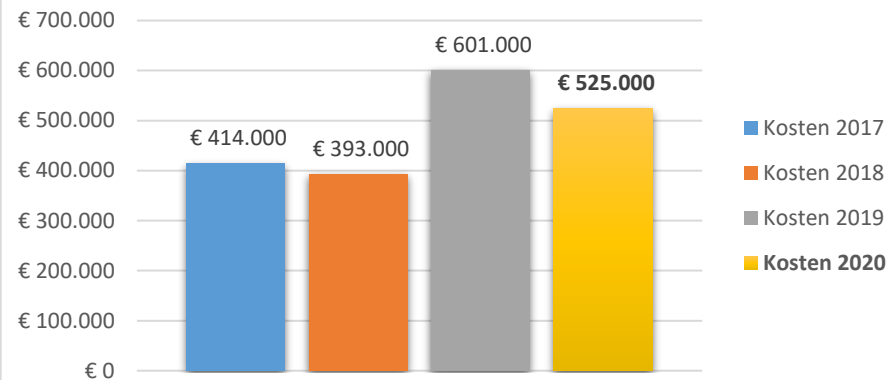
Financiën Bijzondere bijstand en Schuldhulpverlening: 2020 (1)

Bijzondere Bijstand

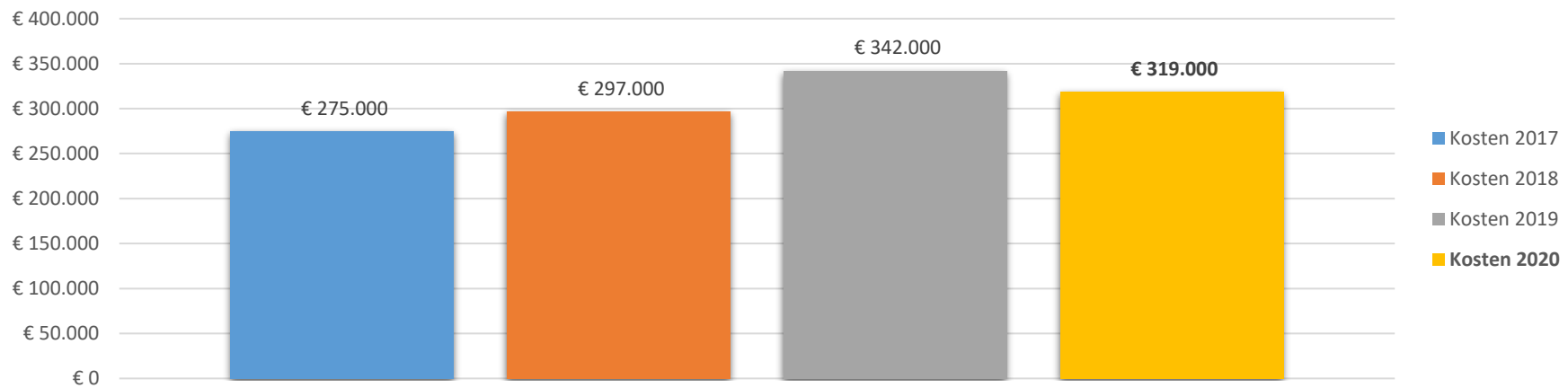

Totale kosten Schuldhulpverlening

exclusief doorrekening KvS

Schuldhulpverlening - trajecten Kredietbank

Toelichting

Bijzondere Bijstand

Deze kosten hebben betrekking op het verstrekken van vergoedingen voor Bijzondere Bijstand. Overige kosten, zoals uitvoeringskosten, zijn in dit overzicht buiten beschouwing gelaten. De coronacrisis heeft geleid tot een iets grotere kostentoeename dan voorgaande jaren.

Totale kosten schuldhulpverlening

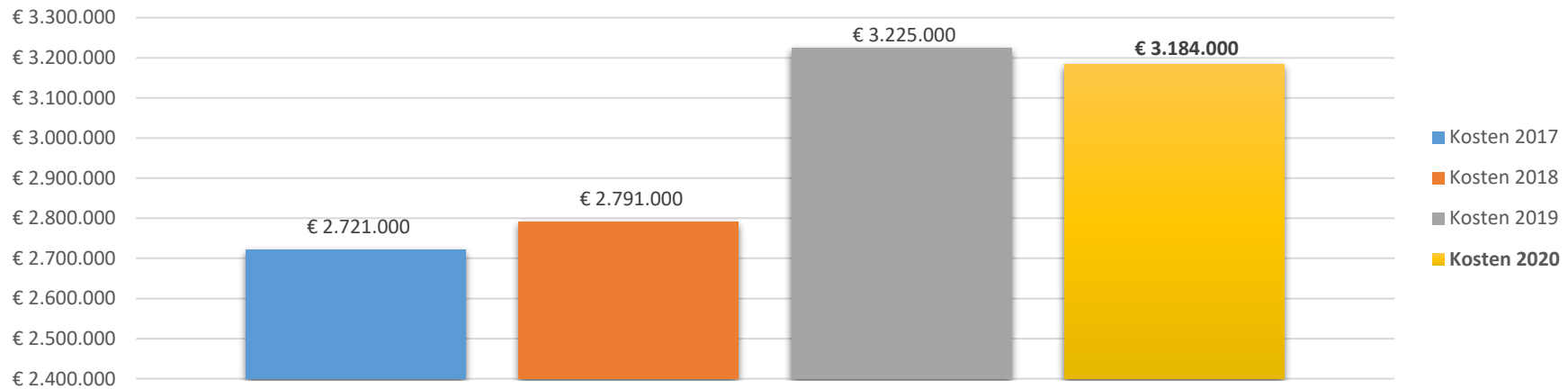
Eén van de doelen die in 2019 was gesteld, was om de komende jaren een daling van het aantal huishoudens met schuldenproblematiek te bereiken en te voorkomen dat het aantal inwoners met schulden toeneemt. Om dit te bereiken moeten meer inwoners met schuldenproblematiek geholpen worden. In de hulpverlening wordt naast het helpen van meer inwoners ingezet op integraal werken, inwoners perspectief bieden en speciale aandacht voor ondernemers die te maken hebben met financiële problemen.

In 2020 hebben we meer inwoners met schuldenproblematiek zelf geholpen, waardoor de kosten ten opzichte van vorig jaar iets gedaald zijn. We hoefden immers minder een beroep te doen op externe partijen.

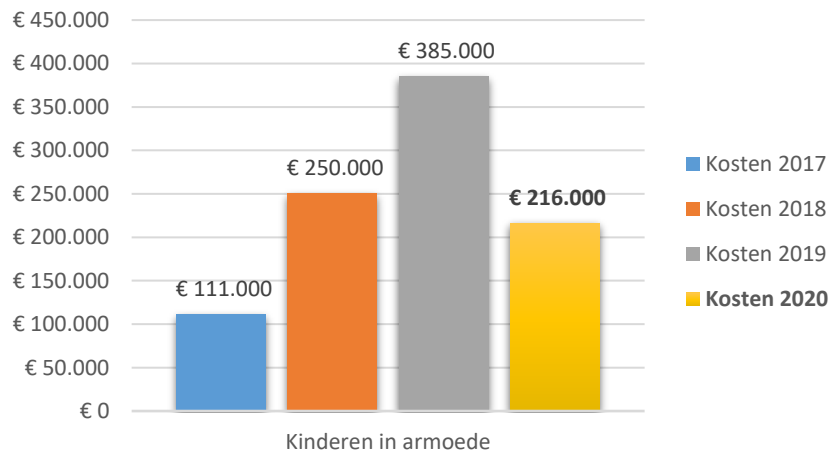
Deze realisatiecijfers zijn onder voorbehoud van accountantscontrole die nog plaats moet vinden.

Financiën Bijzondere bijstand en Schuldhulpverlening: 2020 (2)

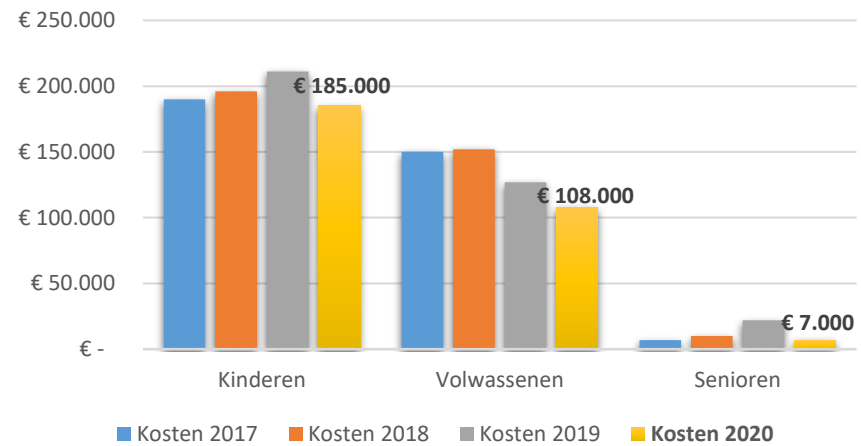
Totaal Armoedebestrijding

Kinderen in armoede

Sport- en Cultuurstrippen

Toelichting

Totaal Armoedebestrijding

De samenloop van voorgaande maatregelen heeft ertoe geleid dat de kosten voor armoedebestrijding in 2019 met ruim €400.000 zijn toegenomen. De verwachting is dat de kosten in 2020 ongeveer hetzelfde zullen bedragen als vorig jaar.

Kinderen in armoede

De decentralisatieuitkering kinderen in armoede wordt apart weergegeven in deze tabel en is een focuspunt van dit college. Een deel van deze kosten zijn apart begroot en een deel is onderdeel van de bestaande budgetten schuldhulpverlening, bijzondere bijstand en uitvoeringskosten Publiekszaken. In de zomer van 2020 zijn Zomerpret pakketten uitgedeeld aan kinderen in armoede.

Sport- en Cultuurstrippen (werkelijk 2017-2020)

Jaarlijks worden strippen verstrekt aan mensen in armoede. Deze strippen kunnen deelnemers inleveren en worden door de betreffende instantie/instelling aan ons gefactureerd. In 2019 is de inkomensgrens verhoogd van 115% naar 120%. Voor kinderen gold al een afwijkende grens tot 125% en mensen in de schuldsanering kunnen sowieso gebruikmaken van deze regeling.

Deze realisatiecijfers zijn onder voorbehoud van accountantscontrole die nog plaats moet vinden.

Resultaat sociaal domein 2020

Budget/onderdeel	Begroot 2020 Primitief	Rekening 2020 (1-4-2021)	Resultaat 2020	In %
Jeugdhulp	€ 17.994	€ 23.721	€ -5.727	-32%
Wmo	€ 12.310	€ 15.176	€ -2.866	-23%
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang (regionaal)	€ 16.105	€ 13.486	€ 2.619	16%
Participatiewet en couleur locale	€ 8.259	€ 8.444	€ -185	-2%
Rondkomen (voormalig armoedebeleid)	€ 3.493	€ 3.493	€ -	0%
BUIG: uitgaven	€ 22.523	€ 22.536	€ -13	0%
BUIG: inkomsten	€ -24.092	€ -26.001	€ 1.909	8%
Bijstand voor zelfstandigen (BBZ), inclusief Tozo: uitgaven	€ 425	€ 9.952	€ -9.527	N.v.t.
Bijstand voor zelfstandigen (BBZ), inclusief Tozo: inkomsten	€ -392	€ -10.082	€ 9.690	N.v.t.
WerkSaam: bedrijfsvoering inclusief bonus-malus	€ 5.051	€ 4.817	€ 234	5%
Asielbeleid	€ 498	€ 138	€ 360	72%
Samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.005	€ 969	€ 36	4%
Inzet 1.Hoorn via detachering	€ 4.135	€ 4.701	€ -566	-14%
Innovatiebudget	€ 1.192	€ 508	€ 684	57%
Veilig Thuis, MDA++ en Wet tijdelijk huisverbod	€ 1.485	€ 1.037	€ 448	30%
Wtcg (tegemoetkoming chronisch zieken)	€ 680	€ 774	€ -94	-14%
Stelpost beheersmaatregelen/afwijkingen Kaderbrief 2020	€ -853	€ -	€ -853	N.v.t.
Overigen/diversen	€ 4.913	€ 3.953	€ 960	20%
Resultaat sociaal domein 2020				
excl. verrekeningen met reserves en resultaatbestemmingen	€ 74.731	€ 77.622	€ -2.891	-4%
Resultaatbestemming Transformatiefonds WF7			€ -775	
Storting in reserve BW/MO			€ -2.619	5%
Onttrekking uit reserve BW/MO			€ 2.374	
Onttrekking uit algemene reserve (ingroei-effect beheersmaatregelen)			€ 953	
Verrekening met Egalisatiereserve Stimuleringsmaatregelen Coronacrisis			€ 543	
Resultaat sociaal domein 2020				
incl. verrekeningen met reserves en resultaatbestemmingen			€ -2.415	-3%
Aangemeld via Najaarsbijstelling 2020			€ -3.008	
Resultaat sociaal domein in Jaarrekening 2020			€ 593	1%

Toelichting

Verwacht resultaat sociaal domein 2020

Ook in 2020 zijn de (rijks)middelen voor Hoorn niet toereikend om de taken binnen het sociaal domein uit te voeren. Onder aan de streep is een negatief resultaat behaald van 2,4 miljoen euro. Dit komt 0,6 miljoen voordeliger uit dan het verwachte tekort waarover bij de halfjaarrapportage 2020 is gerapporteerd en bij de Najaarsbijstelling 2020 reeds is verwerkt.

In 2020 is een deel van het tekort (incidenteel) gedekt vanuit reserves, vooral vanuit de reserve beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit is dus niet voldoende om het gehele tekort te dekken. Hiermee kan – net als in 2019 – niet worden voldaan aan het uitgangspunt van een sluitende begroting voor het sociaal domein (“we doen het voor het geld dat we ervoor krijgen”).

Tekort sociaal domein ten opzichte van de primitieve begroting 2020

In de bovenstaande tabel zijn de kosten afgezet tegen de primitieve begroting 2020. In de Najaarsbijstelling 2020 is per onderdeel de verwachte afwijking ten opzichte van de begroting al verwerkt. Ten opzichte van de Najaarsbijstelling 2020 is vooral het tekort op de jeugdhulp toegenomen. Daar staat een hoger voordeel vanuit de reserve beschermd wonen tegenover.

Overschrijdingen jeugdhulp en Wmo oorzaak van tekort

Het tekort binnen het sociaal domein wordt meer dan volledig veroorzaakt door de overschrijding van de budgetten voor jeugdhulp en Wmo. De kosten hiervoor zijn in de afgelopen jaren veel sterker toegenomen dan de middelen die het Rijk hiervoor uitkeert. Het tekort voor het gehele sociaal domein wordt, net als vorig jaar, verlaagd door een verwacht voordeel op de gebundelde uitkering (BUIG). Hiervoor ontvangt Hoorn juist meer rijksmiddelen dan begroot. Daarbij is er in 2020 een groot bedrag - van 2,4 miljoen euro voor Hoorn - uitgekeerd vanuit de reserve beschermd wonen.

Effect beheersmaatregelen op verwacht tekort

Enkele van de ingezette beheersmaatregelen leiden tot kostenbesparingen in 2020. Deze opbrengsten zijn lager dan verwacht. Dit is verwerkt in de huidige prognoses en hierover volgt een uitgebreide rapportage via de Kadernota 2021. Naast kostenbesparingen, zijn er ook kostentoenamen. Dit geldt bijvoorbeeld voor Wmo en jeugdhulp. Hierdoor is het de verwachting dat - zonder extra compensatie vanuit het Rijk - ook de komende jaren een tekort zal blijven op het sociaal domein.

Deze realisatiecijfers zijn onder voorbehoud van accountantscontrole die nog plaats moet vinden.